

Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta kansalliseksi ohjelmaksi demokratian ja osallistumisen edistämiseksi

VD/7052/00.04.03/2024

PT/LR/ML/EJ

Oikeusministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta kansalliseksi ohjelmaksi demokratian ja osallistumisen edistämiseksi, joka on tarkoitus antaa valtioneuvoston periaatepäätöksenä.

Hallitusohjelman linjausten mukaan hallitus valmistelee ja toimeenpanee kansallisen ohjelman demokratian ja osallistumisen edistämiseksi. Ohjelman erityisenä tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti äänestysaktiivisuuden edistäminen ja lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen, sekä demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen hyvien käytäntöjen kehittäminen. Lisäksi ohjelmalla on tarkoitus edistää nuorten osallisuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta muun muassa vahvistamalla nuorisovaltuustojen asemaa kunnissa ja hyvinvointialueilla.

Ohjelmalla myös vahvistetaan hyvän keskusteluun ja mielipiteen vaihtamisen kulttuuria yhteiskunnassa jo lapsesta lähtien perustuslaillinen mielipide- ja sananvapaus turvaten. Lisäksi hallitusohjelmassa linjataan, että paikalliseen kansanvaltaan turvautuen hallitus vauhdittaa hallittua kehitystä kohti luovempaa ja dynaamisempaa paikallishallintoa ja varmistaa lähidemokratian toteutumisen. Tavoitteina ovat alueen asukkaille ja yrityksille veto- ja pitovoimaiset kasvuyhteisöt sekä demokratian, osallisuuden ja tasa-arvoisuuden vahvistaminen. Tavoitteeksi asetetaan lisäksi, että hallinto toimii avoimesti ja vuorovaikutteisesti, mikä vahvistaa luottamusta julkisen vallan toimijoihin.

Periaatepäätösluonnoksessa esitetään 15 strategisen tason tavoitelinjausta ja keskeisiä toimenpiteitä demokratian ja osallistumisen edistämiseksi. Periaatepäätöksen hyväksymisen jälkeen työryhmä laatii toimeenpanosuunnitelman, jossa esitetään konkreettiset toimenpiteet, aikataulu ja vastuutahot linjausten toimeenpanemiseksi.

Lausunto on muotoiltu lausuntopalvelu.fi-järjestelmässä esitettävien kysymysten mukaisesti. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 22.11.2024 lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Vantaan kaupungin lausunto on valmisteltu kaupunkistrategian ja johdon toimialalla kuntademokratian palvelualueella. Valmisteluun on osallistunut myös kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalta vastaava osallisuusasiantuntija sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialalta vuorovaikutusasiantuntija.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 14

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa oikeusministeriölle liitteenä oleva lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi kansallisesta ohjelmasta demokratian ja osallistumisen edistämiseksi.

Käsittely:

Kaupunginjohtaja *täydensi* esitystään seuraavasti:

”Myös vantaalainen tapa valita nuorisovaltuuston jäsenet *suorilla* vaaleilla on hyvä mahdollisuus nuorille harjoitella äänestämistä ja osallistumista demokraattisiin vaaleihin”

”Nuorisovaltuustojen ohella on syytä varmistaa laajempien ryhmien suorat osallistumismahdollisuudet. Jälkimmäisessä toimenpiteessä olisi olennaista huomioida erityisesti koulutusmuotojen monipuolisuus, jotta osallistuminen olisi ajankäytöllisesti mahdollista. Henkilöstön koulutuksessa olisi huomioitava osallisuuden ja vaikuttamisen taitojen yhteys opetussuunnitelmien sisällöllisiin tavoitteisiin ja vahvistaa yhteistyötä järjestöjen kanssa esimerkiksi materiaalien hyödyntämisessä. *Erityisesti ammatillisissa oppilaitoksissa opiskelevien nuoria tulisi kannustaa asettumaan ehdolle nuorisovaltuustovaaleissa ja äänestysaktiivisuutta ammatillisissa oppilaitoksissa tulisi saada nostettua.*”

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta kansalliseksi ohjelmaksi demokratian ja osallistumisen edistämiseksi KH 18.11.2024
- Lausuntopyyntö luonnoksesta kansalliseksi ohjelmaksi demokratian ja osallistumisen edistämiseksi

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hallintojohtaja Leena Rusanen
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)